

باسمه تعالی

حقوق شهروندی

شهروند حقوقی

تألیف:

حمید سالاریان

سرشناسه: سالاریان، حمید، ۱۳۴۶ -

عنوان قراردادی: ایران. قوانین و احکام Iran Laws, etc

عنوان و نام پدیدآور: حقوق شهروندی: شهروند حقوقی / تألیف: حمید سالاریان.

مشخصات نشر: مشهد: سخن گستر، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۲۲۴ ص.

شابک: 978-600-247-615-9

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: حقوق مدنی - - ایران

موضوع: Civil rights - - Iran

ر. م. ن. د. ک. گ. ر. ه. ۱۳۹۵ ج ۲ / ۵۰۰ KMH

بند. دیوبی: ۳۴۶/۵۵

شابک کتابشناسی ملی: ۴۲۵۴۴۴۵

انتشارات سخن گستر

مشهد - خیابان ابن سینا - مقابل ابن سینا ۱۲ - شماره ۱۹۱

تلفن: ۳۸۴۳۹۹۵۵

Sokhangostar.com

نام کتاب: حقوق شهروندی (شهروند حقوقی)

تألیف: حمید سالاریان

صفحه‌آرایی: نقیسه اسماعیلی

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۵

چاپ: میثاق

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۴۷-۶۱۵-۹

مقدمه

آگاهی از قانون یک وظیفه است، وظیفه شناس باشیم.

امروزه علم حقوق که علمی گسترده و مورد نیاز جوامع بشری است بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است و دostoاران این علم از کشورهای مختلف، با فرهنگ‌های گوناگون و گاهی متمایز با یکدیگر در پی ابراز نظرها و آرای مختلف در باب مسایل حقوقی و به دنبال ارتقای سطح دانش حقوق در سرتاسر این کره خاکی هستند کافی است که تن به دریای این علم زده و در امواج پرتلاطم آن غوطه‌ور شوید تا پی ببرید به سیرینه آبهای این دریای گسترده.

این علم مختص به امروز و دیروز نیست بلکه از بدو جوامع بشری موجود بوده است و نیاز به این علم از همان ابتدا احساس شده است. علم حقوق برای رسیدن به مرحله کنونی وضعیت‌های متفاوتی را پشت سر گذاشته است، این علم در تاریخ خود مراحل مختلفی را به یاد دارد، از دادرسی‌های کدخدامنشانه روستایی تا صدور فرمان حکام و شاهان و انتقام جویی‌های فردی و قبیله‌ای گرفته تا تدوین قواعد و قوانین حقوقی آبادانها و انتصاب قضات و دادرسی‌های عادلانه. طفل نوپای مستمند دیروز، اکنون جوان پرجنب و جوش و غنی امروز است علمی که پایه‌های تمدن‌ها شکفت و همگام با دولت‌ها شکل گرفت و روز به روز به آن ضرورتی‌تر از هر روز دیگر احساس شد.

بسط مقال نیاز نیست، بزرگی این علم را سیر آن که بگوییم امروزه تمامی اعمال و رفتارمان در روابط با یکدیگر در جامعه بر پایه اصول و مقدمات این علم بنا نهاده شده است کفایت تا کمی به کارهای روزانه خود بنگریم تا پی به نیاز آگاهی هرچه بیشتر از این علم ببریم از خرید و فروش‌های معمولی روزانه که در فروشگاه‌های مختلف انجام می‌دهیم تا این نامه‌های انضباطی مدارس و دانشگاه‌ها، همه و همه مشمول قواعد حقوقی هستند به همین جهت آگاهی از این علم نه یک تفریح و سرگرمی بلکه یک وظیفه برای تمامی افراد جامعه به حساب می‌آید و لازم است که هر چه بیشتر در پی کسب فراگیری این علم گسترده و ضروری برایم، جرم را بشناسیم و مجرم را، مجازات را شناسایی کنیم و چه به عنوان مجازات‌کننده و چه به عنوان مجازات شونده با وظایف خود آشنا شویم و آنچه را باید انجام دهیم و آنچه را که باید از آن بپرهیزیم و در یک کلام وکیل خود باشیم و در فضایی گسترده‌تر با طبعی سالم و وجدانی بیدار و آگاهی بیشتر خود را بیازماییم و اعمالمان را به قضاوت بگذاریم و بدانیم که ساخت و شکوفایی جامعه‌ای بزرگ از نظم‌دهی اجزای آن جامعه که افراد آن جامعه هستند انجام می‌پذیرد به همان صورت که یک پازل زمانی مرتب می‌شود و تصویری کامل از خود به نمایش می‌گذارد که جزء به جزء آن را در جای خود به نحو احسن قرار داده باشیم بی‌شک آن زمان است که مدینه‌ای فاضله خواهیم داشت، شهری قانون‌مند که در آن آرامش هدیه‌ایست همیشگی برای ساکنین آن بدین جهت است که آگاهی از قانون یک وظیفه است.

فکر جمع‌آوری مجموعه قوانین کاربردی که کارگشای شهروندان باشد از آنجا حادث شد که بنده به عنوان عضو افتخاری شورای اجتماعی محله شهرداری منطقه ۱۱ شهرداری مشهد توفیق داشتم که هفته‌ای یکبار در خدمت شهروندان محترم در مساجد یا فرهنگسراها بوده و به پرسش آنان در موضوعات مختلف حقوقی پاسخ دهم. لذا پس از گذشتن مدتی از جلسات که بدان اشاره شد نسبت به جمع‌آوری بیشترین پرسش‌هایی که از بنده می‌شد اقدام و حاصل آن پرسش و پاسخ‌ها کتاب حاضر است که به زبانی بسیار ساده تهیه و تدوین گردیده که امیدوارم موردپسند و استفاده شهروندان قرار گیرد.

- تمام مطالب کتاب از ابتدا تایپ شده و علیرغم دقت بنده گزیری و گزیری از اینکه اشتباه تایپی رویت شود نیست. لذا باگوش جان آماده پذیرش هر نوع نقد و انتقاد هستم.
- چاپ اول این کتاب با حمایت مالی مجتمع آموزش فنی و حرفه‌ای آزاد آئینا به چاپ رسیده است که سپاس ابرار مراحم مدیریت آن هستم.

برخود واجب می‌دانم از اوقات بیکران الهی و زحمات همه دوستانی که بنده را در انجام این مهم یاری دادند علی‌الخصوص جناب آقای ناصر خجسته معاون محترم فرهنگی و اجتماعی شهرداری منطقه ۱۱ مشهد که پیشنهاد تدوین این کتاب را دادند و سرکار خانم سمیه خوانچه‌زر که در امر تایپ و بازخوانی کتاب یاریم دادند و سرکار خانم افسانه عبدوست که در مدت تألیف و طبع این اثر از هیچ تشویق و تلاشی فروگذار نکردند تشکر و سپاس می‌نمایم.

شرمان باد ز پشیمینه آلوده خرمین
سر بدین فضل و هنر نام کرامات بریم

حمید سالاریان

سپتامبر ۱۳۸۸ مشهد - مدرس دانشگاه

Sataryan338@yahoo.com

فهرست مطالب

۱۳	بخش اول: اشخاص
۱۳	تقسیم بندی اشخاص
۱۳	حقیقی و حقوقی
۱۳	محجورین
۱۴	غایب - مفقودالاثر
۱۵	بخش دوم: کار و تجارت
۱۵	کار
۱۵	قرارداد
۱۵	بیمه
۱۵	بیمه بیکاری
۱۵	سنوات
۱۵	تجارت
۱۵	دلالتی
۱۶	حق العمل کاری
۱۶	نام تجاری
۱۷	علامت تجاری
۱۸	بخش سوم: چک
۱۸	صدور چک
۱۹	ظهور نویس - ضامن - مهلت اقدام
۱۹	مسئولیت تضامنی
۲۰	برگشت زدن چک
۲۰	چند نکته
۲۱	چک کیفری و چک حقوقی
۲۲	نحوه پیگیری چک کیفری
۲۲	رسیدگی مقدماتی
۲۳	رسیدگی در دادگاه
۲۴	نحوه پیگیری چک حقوقی
۲۵	پرسش و پاسخ - چک
۳۱	بخش چهارم: سفته
۳۱	مشخصات و مندرجات سفته
۳۲	مقایسه سفته و چک
۳۴	بخش پنجم: جرم و مجازات

۳۴	دادسرا
۳۴	پرسش و پاسخ
۳۵	عطف به ماسبق نشدن - استثنا
۳۵	ربا
۳۵	کلاهبرداری
۳۷	شرکتهای هرمی
۳۷	پرسش و پاسخ - شرکتهای هرمی
۳۸	رابطه نامشروع
۳۹	قمار و استرداد اموال
۳۹	پرسش و پاسخ - قمار
۳۹	تصادف رانندگی
۴۰	نرخ دیوار ۲۰ سال گذشته تاکنون
۴۰	اشخاص حقوقی
۴۱	جستجوی گنج
۴۱	توهین
۴۱	خسارت
۴۲	خسارت معنوی
۴۲	خسارت تأخیر - دیرکرد و شری
۴۳	اشتباه قاضی
۴۳	جعل مدرک تحصیلی
۴۳	تدلیس در ازدواج
۴۳	حمل مشروب
۴۳	آدم ربایی
۴۴	شکستن پلمب
۴۴	بورس و بازار سرمایه - اطلاعات نهانی
۴۴	افشای اسرار
۴۴	امدادگران
۴۴	شهادت کذب
۴۵	جهل به قانون
۴۵	انتشار قوانین
۴۵	مزاحمت تلفنی
۴۵	تهدید - ارباب
۴۵	میراث فرهنگی
۴۵	جرایم رایانه‌ای
۴۶	ارسال محتویات مستهجن از طریق شبکه‌های اجتماعی جرم است
۴۷	جرم و مجازات در فضای مجازی
۴۷	هتک حیثیت
۴۷	گذر واژه

۴۸		مرور زمان - استثنائات
۴۸		خارج از کشور
۴۸		جرائم قابل گذشت - مهلت شکایت
۴۹		اجرای حکم
۴۹		حکم دادگاه - حضوری و غیابی
۴۹		اجرائیه - پرونده اجرایی - دادورز
۴۹		مرور زمان
۵۰		تجدیدنظر - تخفیف
۵۱		بخش ششم: قوق شهروندی
۵۲		بخش هفتم: رشک ستگی
۵۲		تاجر
۵۲		اعلام ورشکستگی - خواست
۵۲		ورشکستگی به قصیر
۵۴		بخش هشتم: اعسار و بدهی
۵۴		معسر
۵۴		تاجر
۵۴		ادای دین توسط دیگری
۵۴		طلب - فرار از دین
۵۴		ممنوع الخروجی - توقیف حساب
۵۵		بخشیدن طلب
۵۵		ضمانت
۵۶		بخش نهم: مراجع قضائی
۵۶		اظهارنامه
۵۶		دادسرای عمومی
۵۷		مراجع اداری - دیوان عدالت اداری
۵۷		قانون شوراهای حل اختلاف
۶۵		بخش دهم: دعوی
۶۵		دلایل اثبات دعوی - اقرار - انکار
۶۵		تأمین دلیل
۶۵		خواهان - خوانده
۶۶		شکایت
۶۶		دادخواست
۶۶		نکاتی در مورد تقدیم دادخواستهای حقوقی

۶۷	گرفتن وکیل - پروانه وکالت
۶۷	پیوستها - مدارک
۶۸	دادرسی مدنی - جلسه رسیدگی
۶۸	دادگاه صالح
۶۸	دفاتر خدمات قضائی
۶۹	بخش یازدهم: داوری
۶۹	امر مختومه
۶۹	تخلفات پزشکی
۷۱	بخش دوازدهم: قرارداد
۷۱	وکالت - عزا
۷۱	تقسیم بندی قرارداد - لازم و جایز
۷۱	معامله
۷۲	معامله فضولی
۷۲	تنظیم سند رسمی انتقال
۷۳	چند توصیه مهم برای فروش
۷۳	توصیه‌هایی برای خریدار
۷۴	آیین نگارش قرارداد
۷۴	شرایط صحت قرارداد
۷۴	رضایت - سکوت
۷۴	ارکان قرارداد
۷۵	خسارت - وجه التزام
۷۵	تاریخ انعقاد
۷۶	مکان انعقاد
۷۶	مشخصات طرفین
۷۷	موضوع
۷۷	محل اجرا
۷۷	مبلغ قرارداد و نحوه پرداخت
۷۸	قرارداد عقد فسخ
۷۸	تفاوت بین انقضاء، فسخ، فسخ
۸۰	بخش سیزدهم: شرکت‌ها
۸۰	مدیران
۸۰	معاملات شخصی
۸۱	مدت مدیریت
۸۱	سهام
۸۱	تملك سهام توسط خود شرکت
۸۱	تقسیم بندی و بررسی انواع شرکت‌ها

۸۱	شرکت‌های دولتی
۸۱	شرکت‌های سهامی
۸۲	مجمع عمومی
۸۲	حقوق سهامداران - ترازنامه
۸۲	مفاصاحساب - ترازنامه
۸۲	مسئولیت سهامداران
۸۳	تعداد شرکا
۸۳	مدیران
۸۴	شرکت‌های سهامی خاص
۸۵	شرکت‌های با مسئولیت محدود
۸۵	شرکت تضامنی
۸۵	شرکت نسبی
۸۸	بخش چهاردهم: اموال
۸۸	تقسیم بندی
۸۸	منقول و غیرمنقول
۸۸	مشاع و مفروز
۸۹	شفعه
۸۹	مالکیت
۸۹	تصرف
۸۹	حریم
۹۰	هبه (هدیه)
۹۱	بخش پانزدهم: املاک
۹۱	خرید و فروش ملک
۹۱	پایانکار - ماده ۹۹ و ماده ۱۰۰
۹۱	املاک مشاع
۹۱	فروش
۹۲	افراز
۹۲	پیش فروش ساختمان
۹۲	پیش فروش - عدم پیشرفت
۹۳	پیش فروش - قرارداد
۹۳	پیش فروش - اختلاف مساحت
۹۳	پیش فروش - جریمه تأخیر
۹۴	بخش شانزدهم: خیار
۹۴	انواع خیار در قانون

۹۴		خيار مجلس
۹۴		خيار غبن
۹۵		خيار تبعض صفقه
۹۵		خيار عيب
۹۶		بخش هفدهم: مبايعه نامه و قولنامه
۹۶		تفاوت قولنامه و مبايعه نامه
۹۸		بخش هجدهم: آپارتمان
۹۸		شارژ
۹۸		قسمت های مشترک - دسترسی اختصاصی
۹۸		بازسازی
۹۹		بخش نوزدهم: اجاره
۹۹		حق کسب و پیشه - استعفی
۹۹		تخلیه
۹۹		انتقال مورد اجاره
۹۹		تعمیرات
۱۰۰		بخش بیست: وصیت
۱۰۰		ثلث ترکه
۱۰۰		وصیتنامه خودنوشت
۱۰۱		بخش بیست و یکم: ارث
۱۰۱		انحصار وراثت
۱۰۲		حقوق و دیون
۱۰۲		سهمیه بندی
۱۰۲		فوت - ارثیه
۱۰۳		ارث
۱۰۴		بخش بیست و دوم: خانواده
۱۰۴		اصطلاحات
۱۰۵		قوانین مربوطه
۱۰۵		خواستگاری
۱۰۶		نامزدی
۱۰۶		پرسش و پاسخ - استرداد هدایا
۱۰۷		جهیزیه

۱۰۷	ازدواج
۱۰۷	اجازه ولی
۱۰۷	شرایط ازدواج
۱۰۷	اختلاف جنسیت
۱۰۷	اراده
۱۰۷	شروط ازدواج
۱۰۸	روابط مالی
۱۰۸	عده
۱۰۸	تعدد زوجات
۱۰۸	نفقه
۱۰۸	نفقه اولاد
۱۰۹	نفقه زن باردار
۱۰۹	ترک انفاق
۱۰۹	عدم تمکین
۱۰۹	اجرت المثل
۱۰۹	مهریه
۱۱۰	حقوق مالی - تقسیط
۱۱۰	مهر المسمی چیست
۱۱۰	مهر المثل چیست
۱۱۰	مهر الممتعه چیست
۱۱۰	شروط مهریه
۱۱۰	فسخ نکاح
۱۱۱	طلاق
۱۱۱	اقسام طلاق
۱۱۳	حضانت
۱۱۳	ازدواج مجدد

پرسش و پاسخ مباحث مربوط به طلاق، فسخ نکاح، مهریه، نفقه، جهیزیه، تصنیف احوال بین زوجین ... ۱۱۶

۲۰۸	نمونه فرم‌ها
۲۲۰	نمونه فرم خام دادخواست
۲۲۱	نمونه فرم خام اظهارنامه